

продукти, яйця, олія, горох, квасоля, гречана крупа, м'ясо, риба, шпинат, абрикоси.

Якщо студент дотримується правил здорового харчування, то це допомагає уникнути багатьох хвороб, які є найбільш гальмівним чинником для інтелектуального розвитку особистості.

Отже, раціональне харчування сприяє збереженню здоров'я, опірності шкідливим факторам навколишнього середовища, високій фізичній й розумовій працездатності, що і є підґрунтям розвитку обдарованості. Для того, щоб інтелектуально розвиватися необхідно, щоб в раціоні студента були білки, жири, вуглеводи та вітаміни, адже вони впливають на розумову діяльність.

Література

1. Антонова Олена Євгенівна. Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів / О.Є.Антонова. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2007. — 471 с.
2. Одаренные дети: Пер. с англ./ Общ. ред. Г.В. Бурменской и В.М.Слуцкого; Предисл. В.М.Слуцкого.—М.: Прогресс, 1991. — 348 с.
3. Бурлаку Н.І. Проблеми раціонального харчування українських студентів. Всеукраїнська конференція з питань безпеки харчування. Тези доп., Київ, НТУУ «КПІ», 2010, С. 150-151.
4. Москаленко В.Ф., Грузева Т.С., Галієнко Л.І. Особливості харчування населення України та їх вплив на здоров'я. Науковий вісник Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, Київ, НМУ, 2009, №3, С. 64-73.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ БІОЛОГІЧНОГО КОМПОНЕНТА ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ОСВІТИ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

*О.С. Гринюк
м. Полтава, Україна*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства, що характеризується змінами в усіх його сферах і соціальних інститутах, особливо гострими є питання якісного навчання підростаючого покоління. Активне впровадження в навчально-виховний процес методу проектів дає значні можливості для творчого розвитку учнів та підняття освітнього рівня.

Одне з актуальних завдань сучасної школи — пошук творчого підходу до викладання шкільного курсу біології, що створило б якісні передумови для підвищення зацікавленості учнів матеріалом. Це той шкільний курс, у якому існують реальні можливості залучити учнів до дослідницької роботи, розвинути їх творчі здібності. Ні для кого не є секретом, що нині конкурентоспроможність людини на ринку праці багато в чому залежить від його здатності опановувати нові технології, адаптуватися до умов праці, що змінюються.

У сучасних умовах розвитку суспільства знання про живу природу основа змісту біологічного компонента природничо-наукової освіти. Застосування інтегративного підходу, при створенні проектів, сприятиме цілісному засвоєнню учнями природничо-наукових знань, розумінню взаємозв'язків у природі і суспільстві, формуванню природничої та соціоприродної компетентностей, як того вимагає сучасне суспільство в контексті освіти для сталого розвитку. Важливою складовою змісту сучасного біологічного компонента природничо-наукової освіти є формування дослідницьких знань та вмінь учнів, що реалізується за умов використання методу проектів на уроках біології.

Аналіз останніх досліджень і публікацій дає підстави стверджувати, що різноманітні аспекти впровадження методу проектів у навчальний процес привертали увагу таких видатних педагогів-дослідників, як Дж. Дьюї, Д. Каттерік, В. Кілпатрик, В. Монда, А. Папандреу, Д. Снезден. У сучасній педагогіці метод проектів аналізували та розробляли такі російські вчені, як В. Гузеєв, Д. Левітес, Є. Полат, Г. Селевко, С. Шацький, Т. Новікова, І.

Бруснікіна, Н. Морзе, І. Сергєєва та українські К. Баханов, А. Касперський, Т. Кручиніна, О. Пехота, О. Пометун та ін. Нині метод проектів широко використовується в практиці навчання з метою розвитку в учнів пізнавальних навичок і творчих здібностей.

Мета статті полягає у вивченні ефективності використання методу проектів як складової інтеграції змісту біологічного компонента цілісної природничо-наукової освіти основної школи.

Виклад основного матеріалу. Базовою освітньою технологією, що підтримує компетентісно-орієнтовний підхід в освіті, є *метод проектів*, який є одним з найперспективніших складових освітнього процесу, тому що, як стверджує К.М. Задорожний, створює умови творчого саморозвитку та самореалізації учнів, сприяє формуванню необхідних життєвих компетентностей [1, с. 16].

Застосування методу проектів на уроках біології сприяє формуванню в учнів природничо-наукової компетентності, яка включає: 1) засвоєння й використання знань для розв'язання нових пізнавальних завдань; 2) розвиток відповідальності за стан довкілля, здатність співвідносити власну поведінку у навколишньому середовищі із мораллю і нормами права в суспільстві; 3) уміння користуватися методами наукового пізнання з метою вивчення об'єктів та явищ природи; 4) здатність бачити, розуміти, пізнавати, спостерігати та досліджувати явища та об'єкти природи, закономірності функціонування та розвитку живих організмів; 5) вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати природні явища та об'єкти; 6) вміння застосовувати теоретичні знання на практиці (розрізняти об'єкти та явища природи, здійснювати науково обґрунтовані екологічні дії, передбачати та оцінювати наслідки впливу людини на довкілля, аналізувати екологічні ситуації).

Розглядаючи метод проектів як технологію навчання, Є. Полат наводить таке визначення: метод проектів – це технологія, яка включає в себе сукупність дослідницьких, пошукових, проблемних методів, творчих за своєю суттю [3, с. 37-45].

Застосування методу проектів на уроках біології є одним із ефективних дослідницьких методів у навчальному процесі. Метод проектів сприяє формуванню в учнів інтересу до пізнавальної та творчої діяльності, творчого саморозвитку та самореалізації, формуванню відповідних знань, умінь, навичок і дослідницької позиції в сприйнятті й розумінні природи, її закономірностей та оволодіння природничо-науковою компетентністю.

У процесі здійснення проекту учні засвоюють нові знання, практичні вміння, інтегрують навчальну інформацію суміжних дисциплін, шукають більш ефективні шляхи розв'язання завдань поставлених у проекті. Проектна діяльність у групах реально демонструє широкі можливості співробітництва, у ході якого учні ставлять мету, визначають оптимальні засоби її досягнення, розподіляють обов'язки, виявляють власну компетентність [2, с. 59-63].

У своїй педагогічній діяльності, як вчитель практик, використовую на уроках біології такі види проектів: інформаційні, ігрові, дослідницькі та творчі, а за способом виконання – індивідуальні та групові. За змістом проекти є переважно міжпредметними, тому що інтегруються знання з історії, географії, природознавства, хімії та фізики, що забезпечують розширення і отримання нових знань і навичок.

Вважаємо, що одним з найважливіших завдань учителя, у тому числі й вчителя біології, є виявлення в учнів задатків до певного виду діяльності та створення умов для їх розвитку. При цьому слід враховувати вікові та індивідуальні особливості учнів і те, що деякі учні із задоволенням оволодівають знаннями, які їм подають у готовому вигляді; інші ж, навпаки, прагнуть здобувати знання не з вуст учителя, а в ході самостійних пошуків та власних спостережень за перебігом певного явища або процесу, що передбачено методом проектів.

Висновки. Включення методу проектів в навчальний процес пов'язуємо з тим, що робота над ним підвищує інтерес до науки біології, поглиблює знання, спонукає до пошуку в дослідницькій роботі. Нерідко проектна діяльність залучає комп'ютерні технології, застосовує проблемний та інтегративний підходи, групову, дослідну, презентативну та пошукову форми роботи. Важливо, щоб за допомогою методу проектів реалізувалася

інтеграція змісту біологічного компонента природничо-наукової освіти, а саме міжпредметні зв'язки біології з хімією, географією, фізикою та іншими предметами для кращого засвоєння навчального матеріалу. Дослідницька робота школярів у межах проекту допомагає розвивати їхній творчий потенціал та застосовувати отримані знання на практиці.

Література

1. Задорожний К. М., «Дослідницька та проектна діяльність під час вивчення біології». Харків. Видавнича група «Основа», 2008. – 143 с.
2. Курицина В. Н. Метод проектів: вчора, сьогодні, завтра / Курицина В. Н. // Образовательная технология как система, объединяющая теорию, практику и искусство. – Воронеж: ВГПУ, 2000. – С. 59-63
3. Полат Є. С. Що таке проект: Типологія проектів / Є. С. Полат // Відкритий урок. – 2004. – № 5-6. – С. 37–45.

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ІКТ) У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

*Ю.О. Гринь
м. Полтава, Україна*

В усіх галузях освіти і підготовки кадрів здійснюються пошуки інтенсифікації і швидкої модернізації систем освіти, підвищення якості навчання шляхом застосування комп'ютера для підтримки самостійної пізнавальної діяльності учнів різноманітних категорій, інтенсифікації праці викладачів, керування роботою навчальних закладів.

В умовах становлення ринкових відносин за обмеженості ресурсів реорганізації та вдосконалення професійна освіта особливо потребує інформатизації і створення нових інформаційно комунікаційних технологій (ІКТ), оскільки якість підготовки фахівців в усіх галузях народного господарства суттєво впливає на всі аспекти життя суспільства. Під сучасними ІКТ розуміють сукупність методів та технічних засобів для збирання, створення, організації, зберігання, опрацювання, передавання, подання і використання інформації. Стрижнем нових інформаційних технологій є комп'ютер [Биков; Гуревич; Жалдак; Кадемія та ін.]. Сьогодні з упевненістю можна сказати, що сучасність ставить перед системою освіти низку завдань, які пов'язані з виробленням педагогічної стратегії в умовах масової комп'ютеризації та інформатизації всіх сфер життя.

Стрімке збільшення обсягу навчального матеріалу з одночасними тенденціями зменшення часу на його вивчення вимагають інтенсифікації процесу навчання. Це зумовлює потребу пошуку ефективних шляхів організації та управління процесом навчання, засобів контролю, засвоєння знань, а також пошуку резервів підвищення якості навчання. Нині джерелом таких резервів може бути застосування в процесі навчання комп'ютерної техніки.

Особливу гостроту набуває питання неперервної випереджаючої підготовки і перепідготовки фахівців самих різних категорій та ефективного використання в своїй діяльності нових інформаційних технологій, сучасних персональних комп'ютерів (ПК). Вміння користуватися обчислювальною технікою під час розв'язування професійних і навчальних задач по праву прирівнюється зараз до другої грамотності. Розвиток науково-технічного прогресу (НТП), інтенсифікація, модернізація та інтелектуалізація і сама система освіти знаходяться в прямій залежності від її рівня і поширення.

Стрімкий розвиток та активне використання в суспільстві сучасних ІКТ призвели до істотних змін у системі професійної підготовки майбутніх робітників. Використання засобів ІКТ у професійній освіті є досить актуальним. Кожен учень в майбутньому прагне адаптуватись до вимог часу, бути конкурентоспроможним на ринку праці, відрізнятись професійною компетентністю, досконало володіти комп'ютерною технікою та інформаційними технологіями, мати високий рівень інтелекту, знань та вмінь, творчих здібностей, бути професійно обізнаним. Перед системою професійно-технічної освіти (ПТО) в умовах інформатизації суспільства особливо гостро постає питання професійної підготовки